

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-15 iki 2021-07-28

Isakymas paskelbtas: TAR 2021-02-22, i. k. 2021-03365

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ISAKYMAS DĖL 2021–2022 M. SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ MĖSINIUS GALVIJUS, MĖSINES AVIS, PIENINIŲ VEISLIŲ BULIUS, PIENINES OŽKAS ADMINISTRAVIMO, KONTROLĖS BEI MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2021 m. vasario 22 d. Nr. 3D-118
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 8 straipsniu, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės su visais pakeitimais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“,

t v i r t i n u 2021–2022 m. susietosios paramos už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2021 m. vasario 22 d.
įsakymu Nr. 3D-118

**2021–2022 M. SUSIETOSIOS PARAMOS UŽ MĖSINIUS GALVIJUS, MĖSINES AVIS,
PIENINIŲ VEISLIŲ BULIUS, PIENINES OŽKAS
ADMINISTRAVIMO, KONTROLĖS BEI MOKĖJIMO TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2021–2022 m. susietosios paramos už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 73/2009, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, su visais pakeitimais, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai, su visais pakeitimais, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, su visais pakeitimais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl Valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir kitų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nustatančių tiesioginės paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką, nuostatomis.

2. Taisyklių tikslas – nustatyti 2021–2022 m. susietosios paramos už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas, kuria palaikomos mėšinių galvijų, mėšinių avių,

pieninių veislių bulių, pienui laikomų pieninių ožkų laikytojų pajamos, skyrimo tvarką ir reikalavimus.

3. Susietosios paramos išmokos už mėsinius galvijus, mėsinės avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas (toliau – išmoka) mokamos vieną kartą per metus iš Europos žemės ūkio garantijų fondo lėšų, remiantis reglamento (EB) Nr. 1307/2013 53 straipsnio nuostatomis.

4. Pagrindinės šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Mėsinis galvijas** – mėšai ir (ar) veislei laikomas mėsinės veislės galvijas, kelių mėsinių veislių ar pieninės ir mėsinės veislės galvijų mišrūnas.

4.2. **Mėsinė avis** – mėšai ir (ar) veislei laikoma mėsinės veislės avis, kelių mėsinių veislių ar pieninės ir mėsinės veislės avių mišrūnas.

4.3. **Pieninės veislės bulius** – mėšai laikomas pieninių veislių galvijų bulius (grynaveislis ar kelių pieninių veislių mišrūnas).

4.4. **Pieninė ožka** – pienui laikoma pieninės veislės ožka arba kelių pieninių veislių ožkų mišrūnė.

4.5. **Teisės aktų nuostatų pažeidimas** – pareiškėjo ar paramos gavėjo ir (arba) vykdomosios institucijos veikimas arba neveikimas, kai pažeidžiamos Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos, dėl kurio atsiranda arba gali atsirasti valstybės ir (arba) Europos Sąjungos biudžeto nuostolių.

5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos reglamente (EB) Nr. 1307/2013 ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatuose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI SUSIETOSIOS PARAMOS IŠMOKAI GAUTI

6. Išmoka mokama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre registruotiems žemės ūkio valdų (toliau – valda) valdytojams:

6.1. kurie einamaisiais metais pateikė Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) paraiškas gauti paramą už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius pagal tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisykles, tvirtinamas žemės ūkio ministro įsakymu (toliau – Paraiška), ir šiose Paraiškose nurodė, jog prašo skirti išmoką už visus

valdoje laikomus valdos valdytojo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario mėsinius galvijus ir (arba) mėsinės avis, ir (arba) pieninių veislių bulius, ir (arba) pienines ožkas;

6.2. už valdoje einamaisiais metais laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. nepertraukiamai išlaikytas ne mažiau nei 60 kalendorinių dienų iki paskutinės laikymo dienos (toliau – ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpis) savo ir (ar) valdos partnerio (-ių), ir (ar) šeimos narių vardu nustatyta tvarka Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) įregistruotas ir suženklintas mėsinės avis, pienines ožkas ir (ar) ne jaunesnius nei 12 mėn. mėsinius galvijus ir (ar) pieninių veislių bulius. Mėsiniai galvijai ir (ar) mėsinės avys, ir (ar) pieninių veislių buliai, ir (ar) pieninės ožkos turi būti ŪGR įregistruoti iki einamųjų metų spalio 31 d.

Tais atvejais, kai dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo valdos valdytojo valios (*force majeure*) (pvz., pareiškėjo mirtis, ilgalaikis profesinis nepajėgumas), įpėdinis ar valdos perėmėjas perima valdą su joje laikomais mėsiniais galvijais ir (ar) mėsinėmis avimis, ir (ar) pieninių veislių buliais, ir (ar) pieninėmis ožkomis, laikotarpis, kurį šiuos ūkinius gyvūnus išlaikė valdos perdavėjas, įskaitomas valdos perėmėjui;

6.3. laikantiems pieninių x mėsinių veislių mišrūnes karves (veislės kodai: 81 ir 82), jeigu šios karvės buvo sėklintos arba kergtos, atsivedė veršelius einamaisiais metais ir šių karvių atvesti veršeliai buvo išlaikyti 5 mėnesius prie šios karvės laikytojo valdoje einamaisiais metais. Jei pieninių x mėsinių veislių mišrūnė karvė veršiasosi einamaisiais metais po liepos 31 d., tuomet valdos valdytojas galėtų pretenduoti gauti išmoką už šią karvę mišrūnę, jeigu einamųjų metų veršelio ir praėjusių metų veršelio bendrai sudėtas išbuvimo valdoje laikotarpis būtų 5 mėn. Šis reikalavimas netaikomas pieninių x mėsinių veislių mišrūnių pirmaveršėms karvėms, pieninių x mėsinių veislių mišrūnių karvėms aborto atveju, atvedus negyvus veršelius, mišrūnėms karvėms ar jų veršeliams nugaišus;

6.4. išmoka pagal einamaisiais metais pateiktą paraišką už tą patį mėsinių galviją arba tą pačią mėsinę avį, arba tą patį pieninės veislės bulių, arba tą pačią pieninę ožką gali būti skiriama tik vieną kartą. Jeigu mėsiniai galvijai ir (arba) mėsinės avys, ir (arba) pieninių veislių buliai, ir (arba) pieninės ožkos buvo parduoti (ar dovanoti) kitam laikytojui, pardavėjui (dovanojusiajam) išmoka neskiriama. Šių ūkinių gyvūnų pirkėjas gali pretenduoti į paramą, jei atitinka visas šiose taisyklėse numatytas paramos skyrimo sąlygas. Išmoka neskiriama valdos valdytojui, kuris pardavė (ar dovanavo) kitam laikytojui savo valdoje laikytus mėsinius galvijus ir (ar) mėsinės avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas ir pakartotinai tuos pačius ūkinius gyvūnus įsigijo;

6.5. išmoka pagal einamaisiais metais pateiktą paraišką už mėsinių galviją ir (ar) mėsinę avį, ir (ar) pieninės veislės bulių, ir (ar) pieninę ožką gali būti skiriama valdos valdytojui, jei, pasibaigus numatytam išlaikymo laikotarpiui, ūkinis gyvūnas yra paskerdžiamas, parduodamas eksportui arba

parduodamas pripažintai žemės ūkio kooperatinei bendrovei (toliau – pripažintas kooperatyvas), kurios nariu registruotas valdos valdytojas ar jo valdos partneris, ar šeimos narys (pripažintas kooperatyvas įsigytus ūkinius gyvūnus turi realizuoti (parduoti skerdyklai, eksportuoti) ne ilgiau kaip per 59 kalendorines dienas), ūkiniam gyvūnui nugaišus arba ūkiniam gyvūnui esant valdoje einamųjų metų gruodžio 31 d., ir duomenys apie šių ūkinių gyvūnų perkėlimus ir (ar) kaitą ūkinio gyvūno išlaikymo laikotarpiu buvo registruoti per 7 kalendorines dienas į ŪGR ar užpildyta GŽ-2 (ar GŽ-2a) forma pateikta per 7 kalendorines dienas paslaugos teikėjui ar Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT).

7. Valdų valdytojai, kurie atitinka reikalavimus gauti bet kurias kitas papildomas nacionalines tiesiogines išmokas už mėšinius galvijus ir (ar) avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, turi teisę pretenduoti į kitas išmokas pagal kelias paramos schemas.

8. Išmokos už mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas valdos valdytojams pradedamos mokėti nuo kitų metų kovo 1 d. ir turi būti išmokėtos ne vėliau kaip iki kitų metų birželio 30 d., išskyrus šių taisyklių 14.6 papunktyje minimus valdos valdytojus ir (ar) partnerius, ir (ar) šeimos narius, kurie įtraukiami į papildomai rengiamas suvestines.

9. Tikslūs nurodytų išmokų dydžiai nustatomi ne vėliau kaip iki kitų metų vasario 10 d. atskiru žemės ūkio ministro įsakymu gavus informaciją iš valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (toliau – ŽŪIKVC), nurodytą šių taisyklių 14.3 papunktyje.

10. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), patvirtinusi tikslus išmokų dydžius, apie tai raštu informuoja ŽŪIKVC, Agentūrą ir Lietuvos savivaldybių asociaciją.

11. Valdų valdytojai ir jų valdos partneriai bei šeimos nariai privalo laikytis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), reikalavimų.

12. Valdų valdytojai ir jų valdos partneriai bei šeimos nariai privalo laikytis kompleksinės paramos reikalavimų, kurie apima valdymo reikalavimus, nustatytus Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ (toliau – Valdymo reikalavimai), bei Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimus, nustatytus Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos

Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-327 „Dėl Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – GAAB reikalavimai).

13. Išmoka neskiriama:

13.1. valdos valdytojui, kuris pats arba jo sutuoktinis yra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, įskaitant gaunančiuosius paramą iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšų, vykdant tęstinius įsipareigojimus pagal šiame punkte išvardytas priemones;

13.2. valdos valdytojui už jo, jo valdos partnerio ir (arba) jo šeimos nario mėšinius galvijus ir (arba) pieninių veislių bulius, jeigu už šiuos ūkinius gyvūnus buvo skirta valstybės pagalba pagal Laikinosios valstybės pagalbos galvijų laikytojams mokėjimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 3D-426 „Dėl Laikinosios valstybės pagalbos galvijų laikytojams mokėjimo taisyklių patvirtinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-287](#), 2021-04-28, paskelbta TAR 2021-04-28, i. k. 2021-08822

III SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMO IR APDOROJIMO TVARKA

14. ŽŪIKVC:

14.1. gavęs iš Agentūros šių taisyklių 15.1 papunktyje nurodytus sąrašus, ŪGR sudaro juose nurodytiems valdų valdytojams ir (ar) partneriams, ir (ar) šeimos nariams priklausančius tinkamų paramai gauti mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų sąrašus ir juos pateikia VMVT;

14.2. pasibaigus einamųjų metų paraiškų teikimo laikotarpiui, per 10 d. d. savivaldybėms pateikia duomenis apie valdos valdytojus, kurie Paraiškose nepažymėjo, jog prašo skirti išmoką už visus valdoje laikomus valdos valdytojo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario mėšinius galvijus ir (arba) mėšines avis, ir (arba) pieninių veislių bulius, ir (arba) pienines ožkas;

14.3. gavęs iš ŽŪM iki kitų metų sausio 5 d informaciją apie ES skirtas 2021–2022 m. išmokų už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas lėšas, apskaičiuoja išmokų už mėšinį galviją, mėšinę avį, pieninės veislės bulių ir pieninę ožką dydžius ir iki kitų metų sausio 25 d. raštu ir elektroniniu paštu pateikia ŽŪM. Taip pat ŽŪM pateikia tinkamų išmokoms gauti ūkinių gyvūnų skaičių, pagal kiekvieną ūkinio gyvūno rūšį atskirai (mėšinių galvijų, mėšinių avių, pieninių veislių bulių ir pieninių ožkų);

14.4. gavęs iš ŽŪM atskiru žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintus tikslus išmokų dydžius už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas, apskaičiuoja preliminarias išmokų sumas valdų valdytojams, atitinkantiems šių taisyklių keliamus reikalavimus, už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pienines ožkas, ir per 5 d. d. nuo minėto įsakymo įsigaliojimo dienos pateikia Agentūrai valdos valdytojų, pretenduojančių gauti susietosios paramos išmokas už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu laikytus ir atitikusius taisyklėse nustatytus reikalavimus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, suvestinę, užpildytą pagal šių taisyklių priede nustatytą formą;

14.5. per 5 d. d. nuo šių taisyklių 14.4 papunktyje nurodytų duomenų perdavimo Agentūrai, elektroniniu būdu savivaldybėms pateikia duomenis apie valdos valdytojus, neatitikusius taisyklių reikalavimų išmokai gauti už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu einamaisiais metais laikytus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas bei duomenis apie valdų valdytojams paskaičiuotas preliminarias išmokų sumas už savo ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių vardu einamaisiais metais laikytus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas.

14.6. duomenis apie valdų valdytojus, kurie kreipėsi iki kitų kalendorinių metų (už einamųjų metų išmoką) vasario 5 d. per savivaldybes arba tiesiogiai į ŽŪIKVC su prašymais, kad ne dėl jų kaltės, o dėl objektyvių priežasčių (trečiosios šalies klaidingų veiksmų (ar neveikimo), pvz. ženklinimo klaidų pildant formas, neįtraukimo į ŽŪIKVC Pripažintų žemės ūkio kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) narių sąrašą ir pan.) nebuvo skirtos išmokos už visus valdoje savo ir (ar) partnerio (-ių), ir (ar) šeimos narių vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pienių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, kartą per mėnesį arba ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų (už einamųjų metų išmoką) vasario 15 d. papildomai įtraukia į Agentūrai rengiamas suvestines, kurias elektroninėmis ryšio priemonėmis perduoda Agentūrai;

14.7. el. priemonėmis perduoda Agentūrai VMVT teritorinių padalinių atliktų valdų valdytojų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių laikomų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų patikrų vietoje duomenis.

15. Agentūra:

15.1. iki einamųjų metų kovo 31 d. sudaro patikrai vietoje atrinktų valdų valdytojų, laikančių mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, sąrašą ir jį pateikia ŽŪIKVC ir VMVT. Papildomas sąrašas pateikiamas ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 30 d. Prireikus atlikti papildomas patikras vietoje nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d., teikia papildomus sąrašus pagal poreikį;

15.2. iki kitų metų sausio 1 d. pateikia ŽŪIKVC asmenų, kurie:

15.2.1. yra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, įskaitant gaunančius paramą iš Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos lėšų, vykdant tęstinius įsipareigojimus pagal šiame papunktyje išvardytas priemones, sąrašus;

15.2.2. paraiškas Agentūrai pateikė pasibaigus plotų deklaravimo laikotarpiui ir (arba) pasibaigus šiam laikotarpiui Paraiškose nurodė, jog prašo skirti išmoką už visus valdoje valdos valdytojo ir (ar) partnerio (-ių), ir (ar) šeimos narių laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, sąrašus;

15.3. gavusi iš ŽŪIKVC elektroninėmis ryšio priemonėmis duomenis, nurodytus šių taisyklių 14.4 papunktyje:

15.3.1. vadovaudamasi šių taisyklių IV skyriaus nustatyta tvarka, apskaičiuoja galutines paramos sumas valdos valdytojams už jų ir (ar) partnerių, ir (ar) šeimos narių laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas;

15.3.2. užsako paramos lėšas;

15.4. prireikus siunčia pranešimą valdos valdytojui, kuriame prašo nurodyti banko sąskaitos duomenis, jeigu Agentūrai atliekant mokėjimus paaiškėja, kad duomenų apie valdos valdytojo sąskaitą nėra ar turimi duomenys yra netikslūs;

15.5. iki kitų metų liepos 15 d. ŽŪM raštu pateikia informaciją apie bendras išmokėtas paramos sumas pagal šias taisykles;

15.6. baigusi administruoti paramą už mėšinius galvijus, mėšines avis, pieninių veislių bulius ir pienines ožkas, informaciją apie apskaičiuotas išmokas bei pritaikytas sankcijas valdos valdytojui pateikia atskiru pranešimu, nuroydamą tinkamų išmokai gauti mėšinių galvijų, atskirai mėšinių avių, atskirai pieninių veislių bulių, atskirai pieninių ožkų skaičių (vnt.) ir suteiktą paramos sumą (Eur) pagal atskirą ūkinių gyvūnų rūšį; iš viso tinkamų išmokai gauti ūkinių gyvūnų skaičių ir paramos sumą (Eur);

15.7. siekdama viešai ir skaidriai panaudoti Europos Sąjungos paramą, interneto svetainėje www.nma.lt iki dar kitų metų birželio 30 d. paskelbia teisės aktuose nustatyta tvarka išmokų už mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas gavėjų (juridinių asmenų) sąrašus ir sumas, kurios buvo išmokėtos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo finansiniais metais kiekvienam valdos valdytojui už savo vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas.

16. VMVT:

16.1. gavusi šių taisyklių 14.1 ir 15.1 papunkčiuose nurodytus sąrašus, organizuoja ir atlieka sąrašuose nurodytų valdos valdytojų ir (ar) jų partnerių, ir (ar) šeimos narių laikomų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų patikras vietoje dėl Aprašo reikalavimų įgyvendinimo;

16.2. įveda į ŪGR atliktų patikrų vietoje duomenis:

16.2.1. iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. pagal sąrašus, pateiktus iki einamųjų metų liepos 30 d.;

16.2.2. nuo rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d. pagal sąrašus, pateiktus einamųjų metų rugsėjo 1 d. – lapkričio 30 d. laikotarpiu.

17. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. spalio 17 d. įsakymu Nr. 3D-403 „Dėl Lėšų Europos Sąjungos žemės ūkio fondų ir Europos Sąjungos žuvininkystės fondų priemonėms įgyvendinti išmokėjimo ir gavimo iš Europos Komisijos taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS IŠMOKŲ IR SANKCIJŲ APSKAIČIAVIMAS

18. Išmoka valdų valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius ir (ar) pienines ožkas, mokama vadovaujantis ŽŪIKVC atliktais bei Agentūrai pateiktais paramos sumų už mėšinius galvijus ir pieninių veislių bulius, ir mėšines avis, ir pienines ožkas apskaičiavimais.

19. Valdos valdytojams, kurių valdose buvo atliktos patikros vietoje, galutinė paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į patikros vietoje rezultatus.

20. Jeigu ŪGR įregistruotų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičius yra didesnis už skaičių, nustatytą vykdant administracinę kontrolę arba patikras vietoje, parama apskaičiuojama atsižvelgiant į nustatytų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičių, išskyrus atvejus, išdėstytus šių taisyklių 21–23 punktuose. Parama negali būti skiriama už didesnę mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičių, negu yra įregistruota ŪGR.

21. Išmokos valdos valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos narių vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas sumažinamos, kai nustatomi Apraše nurodytų reikalavimų nesilaikymo atvejai:

21.1. jeigu pateikus paraišką gauti paramą pagal šias taisykles nustatoma, kad ŪGR įregistruotų ir pagal šių taisyklių 20 punktą nustatytų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičius skiriasi (nustatomi Apraše nurodytų reikalavimų nesilaikymo atvejai), paramos suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti pagal šias taisykles už atitinkamą paramos mokėjimo laikotarpį, sumažinama procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu Apraše nurodytų reikalavimų neatitinka ne daugiau kaip trys mėsiniai galvijai ir (ar) mėsinės avys, ir (ar) pieninių veislių buliai, ir (ar) pieninės ožkos, kurių tapatybės neįmanoma nustatyti pagal duomenis ŪGR ir (ar) galvijo pase (jei turi), ir (ar) ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (GAŽ-1 forma). Tuo atveju, kai Apraše nurodytų reikalavimų neatitinka ne daugiau kaip trys mėsiniai galvijai ir (ar) mėsinės avys, ir (ar) pieninių veislių buliai, ir (ar) pieninės ožkos, kurių tapatybę galima nustatyti pagal duomenis ŪGR ir (ar) galvijo pase (jei turi), ir (ar) ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (GAŽ-1 forma), paramos suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti už paramos reikalavimus atitinkančius ūkinius gyvūnus, nemažinama, tačiau išmokos už šiuos ūkinius gyvūnus nėra skiriamos;

21.2. jeigu ŪGR įregistruotas ir pagal šių taisyklių 20 punktą nustatytas mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų, neatitikusių Aprašo reikalavimų, skaičiaus skirtumas yra didesnis nei 3 (trys), paramos suma, kurią valdos valdytojas turi teisę gauti pagal šias taisykles už atitinkamą paramos mokėjimo laikotarpį, sumažinama:

21.2.1. procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu procentinis neatitikimų dydis ne didesnis kaip 20 proc.;

21.2.2. dvigubu procentiniu dydžiu, apskaičiuotu pagal šių taisyklių 24 punktą, jeigu procentinis neatitikimų dydis yra didesnis kaip 20 proc., bet ne didesnis kaip 30 proc.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-451](#), 2021-07-14, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15892

22. Parama valdos valdytojams už savo ir (ar) partnerio, ir (ar) šeimos nario vardu laikomus mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas atitinkamą išmokos mokėjimo laikotarpį neskiriama, jeigu pagal šių taisyklių 24 punktą apskaičiuotas procentinis dydis yra didesnis kaip 30 proc.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-451](#), 2021-07-14, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15892

23. Jeigu pagal šių taisyklių 24 punktą apskaičiuotas procentinis dydis yra didesnis kaip 50 proc., valdos valdytojui dar kartą neskiriama parama, kurios suma ne didesnė kaip ŪGR įregistruotų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičiaus ir pagal šių taisyklių 20 punktą nustatyto mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar)

pieninių ožkų skaičiaus skirtumas. Suma yra išskaičiuojama iš bet kokios valdos valdytojams per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas teisės aktų nuostatų pažeidimas, priskaičiuotos paramos sumos (mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ar valstybės biudžeto lėšų, kurių asignavimų valdytoja yra ŽŪM). Suma gali būti pradėta išskaičiuoti iš paramos sumos, priskaičiuotos teisės aktų nuostatų pažeidimo nustatymo metais. Jei visa ši suma negali būti išieškota per trejus kalendorinius metus, einančius po tų kalendorinių metų, kuriais nustatytas teisės aktų nuostatų pažeidimas, likutis panaikinamas.

24. Procentinis neatitikimų dydis apskaičiuojamas ŪGR įregistruotų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičių ir pagal šių taisyklių 20 punktą nustatyto mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) pieninių ožkų skaičiaus skirtumą dalijant iš nustatyto skaičiaus.

25. Agentūra, atlikusi administracinę kontrolę ar pagal VMVT atliktas patikras vietoje ir nustačiusi, kad pareiškėjas nesilaikė paramos teikimo reikalavimų ir (arba) pažeidė paramos gavimo ir naudojimo sąlygas ir (arba) nesilaikė paramos paraiškoje numatytų reikalavimų, turi teisę ankstesniais ar einamaisiais metais pateiktas paraiškas administruoti iš naujo bei priimti sprendimus dėl reikalavimo grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos sumos ir (arba) taikyti kitas poveikio priemones už su prašoma arba gauta parama susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

26. Už GAAB reikalavimų ir Valdymo reikalavimų pažeidimus sankcijos skaičiuojamos pagal Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl Sankcijų už kompleksinės paramos reikalavimų pažeidimą taikymo metodikos patvirtinimo“.

27. Valdos valdytojas ir (ar) jo partneris, ir (ar) šeimos narys privalo ne vėliau kaip per 48 val. nuo informavimo apie patikrą sudaryti tinkamas sąlygas VMVT pareigūnams atlikti laikomų mėšinių galvijų ir (ar) mėšinių avių, ir (ar) pieninių veislių bulių, ir (ar) ožkų patikrą vietoje. Jei valdos valdytojas ir (ar) partneris, ir (ar) šeimos narys VMVT pareigūnams neleido atlikti patikros vietoje arba nesudarė tinkamų sąlygų (neleido pažymėti specialiomis priemonėmis, neatskyrė ūkinių gyvūnų pagal atskiras rūšis ir veisles grupėmis (pvz., neatskyrė pieninių veislių galvijų nuo mėšinių veislių galvijų), nesuvarė į aptvarus ir pan.), išmokos už mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas valdos valdytojui nemokamos.

28. Teisė į išmoką neprarandama:

28.1. jei patikros vietoje metu yra nustatoma, kad:

28.1.1. mėsinis galvijas ir (ar) pieninės veislės bulius, ir (ar) mėsinė avis, ir (ar) pieninė ožka turi vieną iš dviejų įsagų, tuomet šie ūkiniai gyvūnai laikomi tinkamais paramai gauti, jeigu galima pagal duomenis ŪGR, galvijo pase (jei turi), ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (GAŽ-1 forma) nustatyti jų tapatybę;

28.1.2. jei mėsinis galvijas ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) mėsinė avis, ir (ar) pieninė ožka yra vienintelis valdoje ūkinis gyvūnas, neturintis abiejų ausų įsagų, jis laikomas tinkamu gauti paramą, jeigu šio ūkinio gyvūno tapatybę galima nustatyti pagal duomenis ŪGR, galvijo pase (jei turi), ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (GAŽ-1 forma), bet su sąlyga, jeigu ūkinio gyvūno laikytojas (valdos valdytojas ar partneris, ar šeimos narys) pateikė įrodymų, kad jau yra atlikęs atgaminamų ausų įsagų užsakymą ir sumokėjęs nustatyto dydžio įmoką (pateikia pinigų pavedimo kvitą ar mokėjimo įvykdymą pagrindžiantį dokumentą kompiuterinėje laikmenoje);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-451](#), 2021-07-14, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15892

28.2. jei išlaikymo laikotarpiu valdos valdytojas ir (ar) jo partneris, ir (ar) šeimos narys duomenis apie mėsinio galvijo, mėsinės avies, pieninės veislės buliaus, pieninės ožkos perkėlimą ir (ar) kaitą pranešė ŪGR Apraše nustatytais terminais ir būdais;

28.3. jei nustatyti reikalavimai neįvykdomi dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo valdos valdytojo valios ir išimtinių aplinkybių, nurodytų reglamente (ES) Nr. 1306/2013. Tokiais atvejais valdos valdytojas ar jo įgaliotas asmuo per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai sužinojo arba galėjo sužinoti apie nuo valdos valdytojo valios nepriklausančias ir (ar) išimtines aplinkybes, praneša raštu Agentūrai apie minėtas aplinkybes, kartu pateikdamas tai įrodančius dokumentus.

V SKYRIUS PAPILDOMOS NUOSTATOS

29. Valdos valdytojas, kuris paraiškoje nurodė, jog prašo skirti išmoką už visus savo ir (ar) partnerio (-ių), ir (ar) šeimos narių vardu laikomus mėsinius galvijus ir (ar) mėsines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, laiku negavęs išmokų, ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų (už einamųjų metų išmoką) vasario 5 d. gali kreiptis į ŽŪIKVC dėl informacijos suteikimo apie išmokų neskyrimo aplinkybes ir iki nurodytų šiame punkte terminų pateikti ŽŪIKVC prašymą dėl įtraukimo į Agentūrai papildomai rengiamas suvestines. Išaiškėjęs, jog valdos valdytojas ar jo valdos partneris, ar šeimos narys nebuvo įtrauktas į ŽŪIKVC Pripažintų žemės ūkio kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) narių sąrašą, valdos valdytojas ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų (už einamųjų metų išmoką) vasario 5 d. turi papildomai pateikti ŽŪIKVC

pažymą, pasirašytą konkretaus pripažinto kooperatyvo vadovo, kurioje turi būti nurodyta valdos valdytojo ar jo partnerio, ar šeimos nario įstojimo į pripažintą kooperatyvą datą.

30. Žemės ūkio valdos perdavimas vykdomas taip, kaip nurodyta Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėse, tvirtinamose žemės ūkio ministro įsakymu.

31. Valdos išregistravimo atveju, kai valda išregistruojama iki einamųjų metų gruodžio 31 d. įskaitytinai, valdos valdytojas nebetenka teisės į jam priklausiusią paramą, o tais atvejais, kai parama ar jos dalis iki einamųjų gruodžio 31 d. valdos valdytojui jau išmokėta, jis privalo paramą grąžinti.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

32. Už paraiškoje ir patikros vietoje metu pateiktos informacijos teisingumą atsako ją pateikę valdų valdytojai ir (ar) partneriai, ir (ar) šeimos nariai, laikantys mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas.

33. Už preliminarių išmokų apskaičiavimą kiekvienam valdų valdytojui ir (ar) partneriui, ir (ar) šeimos nariui, laikančiam mėšinius galvijus ir (ar) mėšines avis, ir (ar) pieninių veislių bulius, ir (ar) pienines ožkas, atsako ŽŪIKVC.

34. Už sankcijų ir galutinių paramos sumų apskaičiavimą, paramos pervedimą valdų valdytojams ir pervestų lėšų apskaitą atsako Agentūra.

35. Už patikrų vietoje atlikimą ir informacijos pateikimą ŽŪIKVC pagal su Agentūra suderintus šių funkcijų atlikimo tvarkos aprašus atsako VMVT.

36. Valdų valdytojai, gavę išmokas neteisėtai, arba asmenys, prisidėję prie neteisėto išmokų gavimo (sąmoningai patvirtino klaidingus duomenis), atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

38. Neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos paramos lėšos susigražinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Gražintinių lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemonės, administravimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Agentūros, ŽŪKVC, VMVT sprendimai arba veiksmai (neveikimas) gali būti skundžiami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka tam pačiam viešojo administravimo

subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka administracinių ginčų komisijai, arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

40. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

41. Pasikeitus šioms taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-287](#), 2021-04-28, paskelbta TAR 2021-04-28, i. k. 2021-08822

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 3D-118 „Dėl 2021–2022 m. susietosios paramos už mėsinius galvijus, mėsines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-451](#), 2021-07-14, paskelbta TAR 2021-07-14, i. k. 2021-15892

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 3D-118 „Dėl 2021–2022 m. susietosios paramos už mėsinius galvijus, mėsines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas administravimo, kontrolės bei mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo